

Verinäytteet virologisiin tutkimuksiin

Näytteenotto, näyteastia ja näytemäärä

Seeruminäyte. N. 2-3 ml seerumia kierrekorkilliseen tehdaspuhtaaseen putkeen. Tutkimusten nopeuttamiseksi suosittelemme, että kutakin tutkimusta varten lähetetään oma seerumiputki (hepatiittivirustutkimuksia varten riittää kuitenkin yksi seerumiputki). Nukleiinihappo-osoitusta varten otetaan oma näyte, joka tulisi toimittaa laboratorioon mieluiten näytteenottopäivänä.

Plasmanäyte. Seerumin sijasta voidaan käyttää plasmaa vasta-ainemäärityksiin ja antigeeniosoitukseen (HBsAg ja HIV). Suosittelemme käytettäväksi EDTA-putkea. Nukleiinihappo-osoitusnäyte, 3 ml, tulee erottaa 4-6 tunnin sisällä (HIV, HCV ja HBV) tai 24 tunnin sisällä (CMV, EBV ja BKV) näytteenotosta.

Kokoverinäyte. Nukleiinihappo-osoitukseen (HHV-6) tarvitaan n. 5 ml kokoverta EDTA-putkeen. EDTA-putkessa oleva veri ei kelpaa viljelyyn, johon näyte on lähetettävä hepariiniputkessa.

Näytteen säilytys ja lähetys

Nukleiinihappo-osoitukseen suositellaan näytteen lähettämistä tutkivaan laboratorioon välittömästi näytteenoton jälkeen, mutta näytettä voidaan säilyttää lyhyitä aikoja (1-3 vrk) säilyttää jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä. Mikäli näyte saadaan toimitettua näytteenotosta 8 tunnin sisällä tutkivaan laboratorioon, kylmälähetystä ei tarvita. Mikäli arvioitu viive on pidempi kuin 8 h, näytteet säilytetään jääkaapissa ja lähetetään kylmälähetystenä laboratorioon mahdollisimman pikaisesti, mieluiten saman päivän aikana. Pidempää säilytystä varten näyte tulee pakastaa vähintään $-20 (\pm 2) ^\circ\text{C}$:een, jolloin näyte on myös lähetettävä pakastettuna. Näytteet lähetetään diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen mukaan.

Virusviljelynäyte on suositeltavaa lähettää tutkivaan laboratorioon heti näytteenoton jälkeen, mutta näytettä voidaan säilyttää jääkaappilämpötilassa ennen lähettämistä enintään 2-3 vrk:n ajan. Virusviljelyyn tarkoitettua näytettä ei saa pakastaa $-20 (\pm 2) ^\circ\text{C}$:een. Näytekuljetus tapahtuu huoneenlämmössä tavallisena postikuljetuksena diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen mukaan.

Vasta-ainetutkimuksiin tarkoitettua näytettä voidaan säilyttää jääkaappilämpötilassa muutamia päiviä, mikäli lähetys viivästyy. Näytekuljetus tapahtuu huoneenlämmössä tavallisena postikuljetuksena diagnostisiin näytteisiin sovellettavan ohjeen mukaan.

Infektiohälytystilanteissa edellytetään aina yhteydenottoa tutkivaan laboratorioon jo ennen näytteenottoa. Infektiohälytysnäytteiden kohdalla noudatetaan tarvittaessa tartuntavaarallisten aineiden (UN 2814, UN 2900) lähetys- ja pakkausohjetta P620/PI602.